

สภาพการศึกษา ปัญหาและความต้องการการศึกษาของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน : การศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลบางกระพี้
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

นางสาว นฤมล เกียรติศิริ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-985-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014426

117446624

EDUCATIONAL SETTINGS, PROBLEMS AND NEEDS FOR EDUCATION
OF THAI PHUAN STUDENTS IN PRATHOM SUKSA SIX : A CASE STUDY OF
TAMBOL BANGHAPHI, AMPHOE BAN MI
CHANGWAT LOP BURI

Miss Narumon Kietsiri

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Foundations of Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1988

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพการศึกษา ปัญหาและความต้องการการศึกษาของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน : การศึกษาเฉพาะ
กรณี ตำบลบางกระที่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

โดย

นางสาว นฤมล เกียรติศิริ

ภาควิชา

ศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

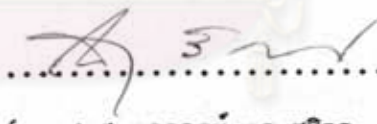
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา รัชพลเมือง

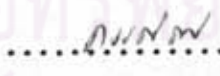
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาคำถามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิสารathy)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วารินทร์ มาสกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา รัชพลเมือง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พฤทธิ สิริบรรณพิทักษ์)

นฤมล เกียรติศิริ : สภาพการศึกษา ปัญหาและความต้องการการศึกษาของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน : การศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลบางกระที่ อำเภอบ้านหมี่
จังหวัดลพบุรี (EDUCATIONAL SETTINGS, PROBLEMS AND NEEDS FOR EDUCATION OF
THAI PHUAN STUDENTS IN PRATHOM SUKSA SIX : A CASE STUDY OF TAMBOL
BANGHAPHI, AMPHOE BAN MI, CHANGWAT LOP BURI) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ชนิดา
รักษ์พลเมือง, 269 หน้า.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษาทั้งใน
และนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวนในตำบลบางกระที่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ชาวไทยพวนในหมู่บ้านบางกระที่ ตำบลบางกระที่ เคยมีถิ่นฐานเดิมอยู่ที่
บริเวณนครเข็ญแขวงซึ่งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเวียงจันทน์ อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเมื่อ
ประมาณสองร้อยปีที่ผ่านมาและยังคงรักษาภาษาพูด ความเชื่อ และวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน จาก
การที่ถือสัญชาติไทย ชาวไทยพวนได้รับการศึกษาภาคบังคับในโรงเรียนของรัฐตามหลักสูตรประถมศึกษา
พ.ศ. 2521 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ชาวไทยพวนในหมู่บ้านบางกระที่สามารถเรียนตามหลักสูตรได้ค่อนข้างดี แต่มี
ปัญหาในการใช้ภาษาไทยบ้าง เพราะยังมีการพูดภาษาพวนในชีวิตประจำวัน กิจกรรมการเรียนการสอน
ส่วนใหญ่ในโรงเรียนเน้นให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ
ของหมู่บ้าน ในด้านปัญหาพบว่าโรงเรียนประสบปัญหาในด้านการสอนให้ครบ เนื้อหาตามหลักสูตร ส่วนในด้าน
ความต้องการการศึกษาในโรงเรียนปรากฏว่านักเรียนต้องการให้สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ
ชาวไทยพวน สำหรับสภาพการศึกษานอกโรงเรียน ครอบครัว วัด และชมรมไทยพวน มีบทบาทสำคัญในการ
ให้การศึกษอบรมแก่เด็กไทยพวน โดยสถาบันครอบครัวมีบทบาทในการถ่ายทอดภาษาพูด วัฒนธรรม และ
ความเชื่อ สถาบันศาสนาจะมีบทบาทในการอบรมความเชื่อด้านศาสนาพุทธ ในขณะที่ชมรมไทยพวนมุ่งเน้น
ในด้านการอนุรักษ์ประเพณี ในด้านความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนพบว่านักเรียนต้องการมีความรู้
เรื่องการทำนา ทำไร่เพื่อประกอบอาชีพ และต้องการรักษาภาษาพูด ประเพณีเก่าๆ และประเพณีใส่
กระเจาด เพื่อการรักษาวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา สารคดีศึกษา
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต *Lyne Houll*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

NARUMON KIETSIRI : EDUCATIONAL SETTINGS, PROBLEMS AND NEEDS FOR
EDUCATION OF THAI PHUAN STUDENTS IN PRATHOM SUKSA SIX : A CASE STUDY
OF TAMBOL BANGHAPHI, AMPHOE BAN MI, CHANGWAT LOP BURI. THESIS
ADVISOR : ASSOC. PROF. CHANITA RUKSPOLLMUANG, Ph.D. 269 PP.

The objectives of this study were to examine formal and informal educational settings, problems and needs of Thai Phuan students in Prathom Suksa Six of Wat Banghaphi School, Tambol Banghaphi, Amphoe Ban mi, Changwat Lop Buri.

Based on the findings of this study, it could be concluded that the Phuan in Banghaphi Village, Tambol Banghaphi immigrated from Xieng Khuang in the Northeast part of Vientiane for approximately two hundred years. They had retained hereunto various aspects of the Phuan identities particularly the Phuan language, certain beliefs and traditional culture. Given to their Thai nationality, the Phuan were obliged to attend the primary school and were educated according to the Elementary Education Curriculum, B.E. 2521. Phuan students in Banghaphi village could study rather well but they had some language problems due to their use of the Phuan language in their daily lives. Regarding the village economic environment, the school emphasized the provision of basic vocational knowledge to the students. As for the school problems, it was stated that the main problem was the implementation of the Elementary Education Curriculum, B.E. 2521. And for the educational needs, the students wished that Phuan language and traditions would be included in the learning subjects. Out of school, the Phuan families, village temples, and Thai Phuan Society played important roles in socializing the children, i.e. they learned about the Phuan language, certain beliefs and traditions from the families, were indoctrinated about Buddhism from the temples, and participated in cultural activities of Thai Phuan Society. Moreover, it was also found that the Phuan students needed knowledge on farming and they wanted to preserve their cultural tradition, particularly the Phuan language, Gum Fa Custom and Sai Kajad Custom.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา สาขาจิตศึกษา
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา รัชกุลเมือง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัย
รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ขอรบกวนขอพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สนิท สมัยการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.แรมสมร อยู่สถาพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรดิษฐ์ วิบูลย์พันธ์ อาจารย์ ดร.จุมพล
บุลภัทรชีวิน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร สุขหลาย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข
แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ขอกราบขอพระคุณคณาจารย์และผู้บริหาร โรงเรียน
วัดบางกระที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้อาวุโสในตำบลบางกระที่ทุกท่าน ตลอดจน
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ ศึกษาธิการอำเภอบ้านหมี่ ศึกษาพิเศษอำเภอบ้านหมี่
พัฒนากรอำเภอบ้านหมี่ เจ้าหน้าที่อนามัยตำบลบางกระที่ และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่กรุณาให้
คำสัมภาษณ์ และให้ความช่วยเหลือร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล อนึ่งขอขอบคุณ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบางกระที่ ปีการศึกษา 2529 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือ
ในการให้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ได้ข้อมูลมา เพื่อการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอื่น ๆ ที่มีได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ รวมทั้ง พี่เพื่อน
น้อง และหลาน ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ทุกจุดหนุนการวิจัยด้วยส่วนหนึ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

นฤมล เกียรติศิริ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการแผนภาพประกอบ	ฎ
รายการรูปภาพประกอบ	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	12
2 วิธีดำเนินการวิจัย	13
ตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร	13
ตอนที่ 2 การวิจัยเชิงสำรวจ	14
2.1 กลุ่มที่ศึกษา	14
2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	15
2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	17
2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล	17
3 ภูมิหลังและวัฒนธรรมชาวไทยพวน	20
1. ประวัติความเป็นมาของชาวไทยพวน	20
2. ภาษาพวน	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. ความเชื่อของชาวไทยพวน	37
4. การนับถือศาสนาของชาวไทยพวน	43
5. ลักษณะบ้านเรือนของชาวไทยพวน	47
6. การแต่งกายของชาวไทยพวน	50
7. การประกอบอาชีพของชาวไทยพวน	53
8. ประเพณีและการละเล่นพื้นเมืองของชาวไทยพวน	57
9. การแต่งงานของชาวไทยพวน	86
10. การเกิด-การทำศพของชาวไทยพวน	88
4 ผลการวิจัยเชิงสำรวจในหมู่บ้านบางกระหี่	91
ตอนที่ 1 สภาพแวดล้อมชุมชน	93
ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมโรงเรียน	115
ตอนที่ 3 สภาพการจัดการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน	125
ตอนที่ 4 ปัญหาและความต้องการการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน	161
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	192
สรุปผลการวิจัย	193
อภิปรายผลการวิจัย	199
ข้อเสนอแนะ	212
บรรณานุกรม	215
ภาคผนวก	222
ก ขอบเขตการวิจัย	223
ข แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	229
ประวัติผู้เขียน	269

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 ร้อยละแสดงภูมิหลังของครูและผู้บริหารในโรงเรียนวัดบางกระบือ ตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	117
2 ร้อยละแสดงภูมิหลังของนักเรียนชาวไทยพวนชั้น ป.6 โรงเรียนวัดบางกระบือ ตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	120
3 ร้อยละของสภาพการศึกษาในโรงเรียนด้านโอกาสในการศึกษาคือตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียน นักเรียนชั้น ป.6 และผู้ปกครองนักเรียนในตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	135
4 ร้อยละของสภาพการศึกษาในโรงเรียนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระบือ ตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	141
5 ร้อยละของสภาพการศึกษาในโรงเรียน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าโรงเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวนในโรงเรียนวัดบางกระบือ ตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	144
6 ร้อยละของสภาพการศึกษาในโรงเรียนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวนในโรงเรียนวัดบางกระบือ ตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	147
7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาทางการศึกษาในโรงเรียนด้านเป้าหมายของโรงเรียน ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระบือ ตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	163
8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาทางการศึกษาในโรงเรียนด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระบือ ตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	166

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9 คำเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาทางการศึกษาในโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ชาวไทยพวนในตำบลบางกระทู้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	168
10 คำเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการการศึกษาในโรงเรียน ด้านเนื้อหาวิชา ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระทู้ ตำบลบางกระทู้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	176
11 คำเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการการศึกษาในโรงเรียนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระทู้ ตำบลบางกระทู้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	179
12 คำเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการศึกษา นอกโรงเรียนด้านปัญหาของสถาบันครอบครัว ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระทู้ ตำบลบางกระทู้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	181
13 คำเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการศึกษา นอกโรงเรียนด้านปัญหาจากสถาบันครอบครัว ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระทู้ ตำบลบางกระทู้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	182
14 คำเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการศึกษา นอกโรงเรียนด้านปัญหาของสถาบันศาสนา ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ ในตำบลบางกระทู้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	183

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	188

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการ
 การศึกษานอกโรงเรียน ด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิต ด้านอาชีพและ
 ด้านการรักษาวัดนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน ตามความคิดเห็นของ
 นักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน และผู้ปกครองนักเรียน ในตำบลบางกระหี่
 อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่		หน้า
1	แผนที่ความสมุทรอินโดจีนในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น แสดงที่ตั้งของ เชียงขวางและเมืองพวน	22
2	แผนที่แสดงจังหวัดและอำเภอที่ใช้ภาษาพวน	28
3	แผนที่คำบลบางกระที่	94
4	แผนภูมิแสดงการบริหารโรงเรียน	126

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการรูปภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1 ยุงหรือ เล้า เก็บข้าว เปลือก	51
2 แอมลิก	51
3 ฮั่ว	52
4 ฮั่วโคน	52
5 ชาวไทยพวนโบราณชายหนุ่มกางเกง ผ้าขาวม้าพาดบ่า หูยิงนุ่งผ้าชิ้นท่ม ผ้าแถบขาว หรือผ้าขาวม้ารัดคนม เรียกว่า "แอ้งตุ้"	54
6 สาวชาวไทยพวน นุ่งผ้าชิ้น ท่มผ้าแถบขาวเช่นกัน	54
7 ผู้อาวุโสในชุดขาวกำลังทำพิธี เบิกบายศรี บวงสรวงเทพยดา	58
8 เด็กชาย-หญิงชาวไทยพวน พร้อมใจกันรำถวายฟ้าในงานกำฟ้า	58
9 การรำถวายฟ้าในงานกำฟ้าเป็นการรำถวายเทพยดาบนฟ้า	59
10 พิธีเผาข้าวหลามในลานวัด เมื่อสุกแล้ว เรียกว่า "ข้าวหลามทิพย์" ...	59
11 สาธิตการทำข้าวจีสำหรับใส่บาตรในวันกำฟ้า	60
12 ข้าวหลามและข้าวจีบูชาผีฟ้าของชาวไทยพวน	60
13 การจัด "ข้าแธ" หรือส่วรับคาวหวานใส่หีบเตรียมไปทำบุญที่วัดในวันใส่ กระดาษ	63
14 ชาวไทยพวนหามส่วรับกับข้าวไปถวายพระที่วัดในงาน "บุญพระเวส" .	63
15 ประเพณีลงข่วง	66
16 การดำข้าวเม่าไปทำกระยาสารทในเทศกาลยสารทพวน	68
17 หมอลำพวน	74
18 หมอลำพวน	74
19 บริเวณสนามแข่งขัน "เสียงกลอง"	78
20 นึก "เสียงกลอง" กำลังขึ้นหน้ากลองของตนเองให้ดังก่อนนำ เข้าแข่งขัน	79
21 เมื่อ "จำกลอง" ร่อนหลดก็ต้องคิดกันใหม่ แล้วลองเสียงกันใหม่อีกทนม	79
22 บ้านเรือนทรงไทยหลังคามุงสังกะสี	97
23 คุ้มประจำหมู่บ้าน หลังคามุงแฝก	97

รายการรูปภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
24 สถานีอนามัยตำบลบางกระหี่	100
25 โรงเรียนโกชนาคาร	100
26 ศาลเจ้าพ่อสนั่น ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์	106
27 เจียรระโนพลอย	111
28 ทอผ้า	111
29 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	113
30 โรงเรียนวัดวังไต้	113
31 โรงเรียนวัดบางกระหี่ (หสกอ่ารุง)	116
32 สถาปอาคารเรียน	116

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย